

TAM TAM

MĚSÍČNÍK ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ V EXÍLU

ROČNÍK III.

ČÍSLO 8
1976

DUBEN

H L Í D K A P R O S K A U T Y A V L Č A T A

Milí bratři,

tento měsíc si připomínáme sv. Jiří - drakobijce, patrona rytířů a skautů. Jako on i my chceme vždy na straně dobra a pravdy bojovat proti zlu. Okolo nás, hlavně ale v nás samých. To druhé je větší, že ?

Neuškodí, když si k 24.dubnu uděláme takovou malou kontrolu :

- znám ještě odříkat skautský /vlčácký/ zákon ?
- a nejenom odříkat, hlavně ho plnit ?
- pamatují si ještě, co jsem sliboval před bratry u ohně ?
- dodržují to ?
- jak je to se zásadou každodenního dobrého skutku ?
- dal-li jsem se do lovu bobříků, pokusil jsem se o poslední - ušlechtilosti ?

Toto jsou věci ve skautingu nejpodstatnější. Zručnost, hry, zábava jsou k nim prostředkem.

Pro II.oddíl Effretikon je 24.duben dvojnásobným svátkem : oslaví 1.výročí založení. Redakce Tam-tamu jim blahopřeje a připomíná malý dáreček - hezkou báseň. Jistě si ji vezmete všichni k srdci a někteří se jí naučí nazpaměť. Buď velmi vhodná do slavnostního prostředí slibového tábora u ohně :

Viktor Dyk

B u ě p ř í p r a v e n !

Buď připraven na bouři, hrůzy, blesky,
na noci tmu a příliš parný den,
na obtíže a neschůdnost své stezky
buď připraven !

Buď připraven, to minulost ti poví :
připraven nebýt - nevinných je hřích ;
po světě širém roztroušeny rovy x/
nepřipravených.

Buď připraven na úkoly a službu,
jež zoceluje a jež vychovává
a nos v svém srdci jednu krásnou tužbu
ctí být domova !

Velen:

Jan NOVÁK /1880 - 1938/

Býval členem pěveckého kvarteta se Svojsíkem, avšak ve skautingu činný teprve za války /1914-18/ a po ní. Povoláním učitel v Praze, byl členem náčelnictva Svazu Junáků Skautů od počátku až do své smrti a stejně dlouho místonáčelníkem.

Jeho největší zásluha byla ve skautské literatuře. V r. 1920, když Sokol projevil zájem o skautskou výchovu, napsal Novák se Svojsíkem obsáhlou knihu: Základové skautingu /nezaměňujme s knihou Základy skautingu/, kterou vydal Sokol. K spolupráci se Sokolem nedošlo a příručka byla používána skauty. Jan Novák byl od roku 1922 redaktorem časopisu "Vůdce", později přezvaném na "Činovník" a po válce na "Skauting". Dovedl do něj psát nejenom praktické a výchovné články, ale přimět také mnohé skautské praktiky, aby přispívali. V tom byl skutečně mistr.

Vzpomínám si na naše první setkání. Bylo mi tehdy 16 let a napsal jsem studii o Kimově hře, kde jsem se snažil dokazovat, že hoši si pamatují předměty, které viděli, podle slov, odřikávají si je, nebo podle toho, jak ležely, nebo si je srovnávají podle skupin, k jakému účelu slouží /jehla, nit, náprstek - hřebík, kladivo, kleště/. Když jsem pak náhodou přišel do Prahy do kanceláře Junáka, kde Novák právě byl, překvapil mě slovy: To jsi ty, co mi poslal ten článek o Kimově hře? To je bomba! Já to trochu opravím, ale bude to v příštím čísle. A piš více takových věcí. Článek vyšel a od té doby jsem psal a dosud nepřestal.

Novák zemřel krátce po Svojsíkovi v listopadu 1938. Dožil se okupace, ale nikoliv osvobození.

Tři košile : Byla velká zima. Dva chlapci na ní vyrazili: Jeden z nich si oblékl tři košile. Druhý si oblékl jen jednu košili, která však byla asi třikrát silnější než ty, které si oblékl první chlapec. Kterému z obou chlapců bylo tepleji a proč?

K a n a d s k o u d i v o č i n o u

Jednoho červnového rána jsme se rozhodli jít po stopách Ralfa Zálesáka. Zabalili jsme svých pět švestek, jídlo na 4 dny a na střechu jsme uvázali sedmnáctistopové canoe. Leckdo nám dával rady do života, ale copak starý mořský vlk, odkojený Vltavou, bučilskými a červenskými proudy či Starou řekou si dá říci ?

Za 3 hodiny jsme již byli v La Mauricie v Kanadském národním parku. Páni skauti, to je věc, takový park ! Je v něm na sto jezer a žádná cesta, natož silnice. Takže padouři to mohou obdivovat jen z parkoviště. Jak se tam tedy normální smrtelník pohybuje ? No na canoe přece, jinak to totiž nejde. Lesem se jít nedá, neboť to není les, ale prales čili t.zv. bush.

Nalodili jsme se tedy a pádlovali o stošest po jezeře Wapizagonke. Jo abych nezapomněl : každý táborník se musí také registrovat u správce parku, aby v případě nehody mohl poslat hydroplán se záchranou četou.

Tedy asi po půl dni pádlování jsme se dostali k prvnímu přenášení. Z Wapizagonke jsme se chtěli dostat na jezero Caribou. Bylo to přenášení dlouhé 1,6 míle, tj. 2,5 km. A tady to, bráškové, začalo. V Kanadě totiž kromě "mírumilovných" komárů jsou ještě černé mušky /black flies/ a to jsou rafinované potvory. Jsou tak malé, že je sotva vidíš, ale koušou o to víc a bolák se léčí tak 4 - 5 dní. A těchto potvor byla na přenášecí stezce celá mračna.

Bagáž jsme tedy vyložili a s canoe na zádech jsme vyšlápali do kopce. To je další novinka pro českého vodního vlka, nosit loď na hřbetě takovou dálku. No a když jsme si to takhle hasilí , najednou se před námi objevil medvěd. Takový pěkný hnědý macek to byl, jak ho znáte ze zoo. Jneže on nebyl zrovna za mřížemi, ale zrovínka před námi na cestě. Clověku se těžko diskutuje s takovým individuem, zvláště pak se 60liberní canoe na zádech. Naštěstí takový medvěd v přírodě, pokud zrovna nemá velký hlad nebo mladé, je dost plachý. Navíc se lekl asi nás zrovna jako my jeho a tak uhnul první.

Než jsme se dotrmáceli vlhkým pralesem na Caribou, lilo z nás pekelně a černé mušky přes neustálé postřikování chemikáliemi si na nás pořádně smlsly.

Ovšem bráškové, to jezero, to stálo za to. Vzhledem

k přístupu, možném jen po vydatném sebezapření a tělesném vyčerpání /za čtvrt století své vodácké kariéry jsem se nikdy tolik nena-
dřel/ bylo na tříkilometrovém Caribou jen pět lidí. Příroda ještě
netknutá, tak jak ji tam zanechal sám Stvořitel.

První co jsme udělali bylo fantastické koupání v průzrač-
né vodě. Pak jsme se vydali dál po jezeře, mušky zatím odvál večer-
ní vánek a před námi zůstala jen totální romantika. Tak nějak jsem
si představoval ráj.

V noci jsme si na čísi radu pověsili všechny potraviny
vysoko na strom. A dobře jsme udělali. Medvěd nás navštívil asi ve
dvě hodiny ráno a za hrozného frnění a praskání větví se vrátil s
nepořízenou.

Tak, milí skautíci, cítil jsem potřebu předat něco zále-
sáckých zkušeností z Kanady c divočině, která ještě existuje, ale
musí se za ní pořád dál a dál. Také v mauricijském parku je už na-
plánovaná silnice. A pak se na březích Caribou místo skromného sta-
nu budou lesknout buický, cadilacy, chevrolety a vůbec ... škoda
slov.

Za členy výpravy z někdejší Severky 74
zapsal

F o u s e k
/Montreal, Kanada/

Kája/Bígl 7 r.

D Í V Ě Í H L Í D K A

Máma:

Jak jsem skautovala.

Tak prý jste chtěly ještě něco slyšet o naší Dvojce. Už jsem vám jednou vyprávěla, že Dvojka vznikla z družiny Vlčích máků. Proti ostatním dívčím oddílům jsme měly jednu výjimku a to, že naše družiny nesly zvířecí jména a ne jména květin. Abyste si udělaly představu, jak veliký jsme byly oddíl, tady jsou všechny naše družiny: Vydry /ve kterých jsem, jak víte, začala skautovat/, Veverky, Srnky, Laně, Gazely, Myši, Lišky, Lvíce, Sajky, Lasičky a kupa světlušek. Každá družina byla trochu jiná, právě tak, jako byly různé rádkyně, které stály v jejich čele. Ale co bylo hlavní - měly jsme se rády. Scházely jsme se celou vátku, scházely jsme se jako vdané a máme další generace, ty, co zůstaly se scházejí občas dál, dnes už jako babičky. Doba ani vzdálenosti nemohou přetrhnout pouto přátelství, které nás stále spolu váže. No a vidíte, tady je odpověď na otázku, kterou jste si možná položily: proč jen my starší a staré dále skautujeme s vámi. Nu, protože bychom vám rády předaly to pouto přátelství, abyste v kruhu svých vrstevnic našly opravdové přítelkyně a abyste spolu zažily chvílky, na které se nezapomíná.

Družiny se scházely každý týden v klubovně, v neděli byl výlet, jednou týdně se scházela oddílová rada. Oddílová rada - to byla vedoucí a rádkyně a podrádkyně družin a světlušek. Na oddílové radě se prodebatoval program družin, oddílových podniků, program tábora, zajímavosti, nové hry, organizační problémy, bodovací systém atd. Oddílové podniky nebyly každý měsíc, ale jezdily jsme pravidelně na vánoce na hory, strávily jsme spolu velikonoce i svatodušní svátky. Protože jsme tábořily v létě celý měsíc a oddílová rada nadto měla přípravný tábor před a po táboře, byly jsme opravdu sžitý kolektiv a znaly jsme se dobře vzdor tomu množství. Se staršími děvčaty tábořila naše vedoucí i v cizině.

Jak vypadaly schůzky? Trvaly asi jeden a půl hodiny, někdy déle. Po zahájení, ať už to bylo pokřikem, písničkou, vztyčením malé vlajčičky, kterou jsme měly na stole, nebo nějakým překvapením, jsme si zahrály veselou hru, abychom se pořádně rozechřály. Pak přišla chvílka klidu, kdy se musely vyřídit organizační záležitosti, jako zápis presence, bodování, zprávy z oddílové rady, registrace, příspěvky a přečtení zápisu z kroniky, nebyl-li tentokrát zápis jako zahájení. Pak jsme se věnovaly skautskému programu, to je získávání stupňů zdatnosti nebo odborek, spojené s hrou k tomu, co

jsme právě dělaly. Pak jsme si vyprávěly zajímavosti, každá se snažila přijít se svou troškou do mlýna. Oblíbená družinová hra nesměla chybět na žádné schůzce, pak jsme si zazpívaly, určily sraz na neděli a rozešly se. Ukončení bylo také různé od vážné večeřky až po nějakou legraci. Nedělní výlety jsme pořádaly do okolí Prahy, první jarní a poslední podzimní výlet byl věnován památkám města Prahy. Mohu vám říci, že se mi takto získané vědomosti v dospělosti velice hodily, protože jsem je mohla předat dětem, ale také být dobrým a zasvěceným průvodcem známých, kteří přijeli do Prahy z venkova nebo z ciziny.

Jaká byla naše vedoucí? Byla prostě úžasná a měly jsme ji moc rády. Měla fantastický organizační talent a vše, čeho se chopila, byl úspěch. Mnohé z těch věcí, které pro nás organizovala na táboře, jsme ocenily až v dospělosti, ale jsme jí všechny neskonale vděčné za to, co nám dala. Jak se jmenovala? Máma - a já bych vám ráda byla stejně dobrou Mámu, jakou byla ona nám.

Správné odpovědi na otázky z kvízu /Tam-tam č.7., str. 15./

1. Nejméně probádaná je Antarktis.
2. Golfský mořský proud vede od pobřeží Střední Ameriky k Norsku.
3. Povrch země tvoří z 29% pevnina, ze 71% moře, tedy 3:7.
4. Obratník Raka a Kozoroha, severní a jižní polární kruh.
5. Měsíce ubývá - má podobu písmene C /couvá/, měsíce přibývá - D /dorůstá/.
6. Barva smutku v Číně je bílá.
7. Při prvním obeplutí zeměkoule /1520-1521/bylo moře náhodou tiché. Proto dostalo jméno Tichý oceán.

C O N Á S S P O J U J E

Umíte nakreslit sýkorku, sysla nebo sýčka? Neumíte - nevádí. Všichni si však zapamatujte, jak se ta slova p í š í! Vesměs po s-tvrdě, vždyť jsou to slova vyňatá. Tolik opakování. Můžeme vám tudíž prozradit, že skautka Sýkorka si pochutná na nudlích, posypa-ných sýrem. Neboť je v té větě nové slovíčko "sypat", tuze zajímavé, jelikož má mnoho odvozenin. Kdyby příkladně maminka koupila sypkovinu, ušila z ní sypek a nasypala doň peří - bude z toho polštář. A taky pravopisné cvičení. Nebo: ve věku miminkovském jste dostali vyrážku. Maminka prohlásila, že se jí dítě osypalo, babička se připojila, že to jsou osypky a celého vás posypalí zásypem. To všechno patří k základnímu slovu "sypat". Ale když vás rozbolí v krku - budete sípat tenkým hláskem a m ě k c e, protože "sípat" je samostatné sloveso, které k vyňatým nepatří. Tak to nepopleťte.

PEČEME...

POD HOŘÍCÍM POLENEM

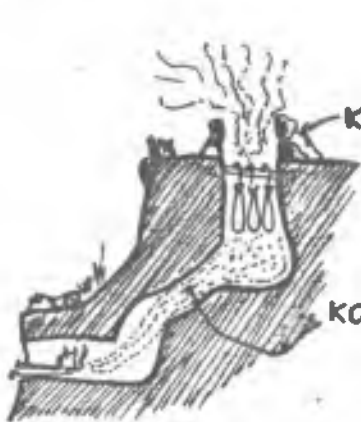
V BŘEHU

POD KOTLÍKEM

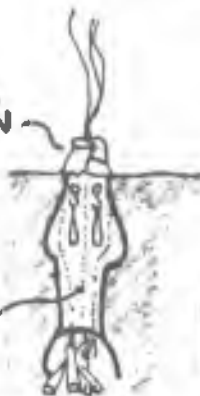

ODŘÍZNUTÍM
ČÁSTÍ PLECHO-
VEK ZÍSKÁME
TÁBOROVÝ GRIL

KOMÍN

KOŮŘ

.... UDÍME

TÁBOROVÉ,
HLÍDKOVÉ
OHŇE

PYRAMIDA

PYRAMIDA
S PODPĚROU

PAGODA
OTEVŘENÁ

PAGODA
PLNÁ PŘI SILNÉM
VĚTRU

PAGODA
TROJÚHELNÍKOVÁ

HVĚZDOVÝ
OHŇ

HLÍDKOVÝ OHŇ
TAKÉ OHŇ LENOCHŮ

DUSÍTKA
(ODDÁLENÍM
OHŇ UHASÍ-
ME, PŘIBLÍŽENÍM JE
OHŇ VĚTŠÍ)

VÍTR

POLENOVÝ KRB

POLENA
SAMA PADAJÍ
DO OHŇE

OHŇ V DEŠTI

PŘI SILNÉM
VĚTRU

TÁBOROVÝ ŽIVOČIŠNÍK.

Každé prostředí vytváří své zvláštní a podivuhodné typy, na které se lačně vrhají reportéři, aby je popsali, roztrídili a zařadili do skupin. Tímto způsobem byli již zpracováni studenti, učitelé, sportovci, doktoři a další. Žádáný ze zmíněných mužů pera si však nevzpomněl na neméně zajímavou část obyvatelstva zeměkoule, na živočichy obývající skautský tábor. V zájmu vědy a kultury usedli jsme k psacímu stroji a vyplňujeme tuto trapnou mezeru.

Nejrozšířenějšími živočichy na skautském táboře jsou komáři, mravenci, ovádky, stonožky jakož i jini hmyzové, hlodavci a šelmy. Dáleko méně tam bývá lidí, zvaných "skauti". Zajímají nás však nejvíce a proto se na ně podíváme blíže.

Z e l e n á č i - je obvykle nováčkem a po prvé na táboře. Má proto posvátnou hrůzu ze služeb a hlídek. Objeví-li se v noci náhlá potřeba odebrat se na zvlášť k tomu účelu určená místa, svede těžký duševní boj než opustí bezpečné přístřeší stanu. Při nočních hrách zažívá pravá muka. Bývá nesmělý, drží se vždy opatrně vzadu a marně úzkostlivě dbá, aby něco nepokazil. Je nešikovný a naráží neustále na nepřekonatelné překážky, které mu ztrpčují život. Často se na jeho účet provádějí žertiky.

Skaut-f a j n o v k a je rozmazlený od svých rodičů, vyniká tím, že nejlí škraloupou, spí pod peřinkou, živí se zásobami z domova a trpce lituje, že nejel se svými rodiči k moři. Při pochodu stále pije a heká. Všichni mu prý ubližují a píše domů zoufalé dopisy o pomoc.

Život těchto dvou typů netrvá věčně, je zjevem přechodným. Po čase buď z oddílu uteče a vyjadřuje se o skautech hanlivě, nebo vydrží a otrká se.

Skaut p o v s t a l e c není nikdy spokojen s vedením tábora a svoje názory dává reptáním najevo. Vede buřičské řeči a cítí se neustále nespravedlivě pronásledován. Vyvolává hádky a nepokoje, které mile spěštrují normální běh tábora. Mužstvo ho má co bojovníka za svobodu většinou v oblibě a podporuje ho. Povstalec na táboře vymýšlí podvrtná hesla jako např.: "my nechceme ravioly, ale zmrzlinu" či "prýč s vedoucími...", "chceme více procházek do města, do kavárny, do kafičko" atd.

Pokračování v příštím čísle.

Zelený hájové

(z Chodska)

C F G7 C G7

Ze - le - ný há - jo - vé, bej - va - ly ste vy mo - je, bejvaly ste

C C G7

mý - ho srd - ce po - tě - še - ní; a - le teď dlou - hej čas ne - sly - ším

C G C G7 C F G7 C

ptáč - ka hlas, na vó - blo - ze se u - cá - zal smu - tnej čas,

G C

smu - tnej čas.

**PFADI
FOLK-FEST
1976
NINTERTHUR**

2. Dostal jsem šáteček
v každém rohu kvíteček,
a uprostřed z rozmarýny
pěknej věneček.

3. Ten věneček zelený,
z rozmarýny pletený,
ten mi dala moje mila
pro potěšení.

Zhotovíme si

H O U P A C Í S Í Ť

Materiál : Pevný provaz $\varnothing$ 1 - 3 mm, konopný /přijde nás na ca 10,- Fr/
nebo nylonový " " " " 40,- "

ne papírový "cukršpagát", který ve vlhku změkne.

Spotřeba : děti ca 120 m.

č dospělí ca 170 m

Bambusová tyč $\varnothing$ ca 2 cm, délka ca 50 cm.

Z kovové kroužky.

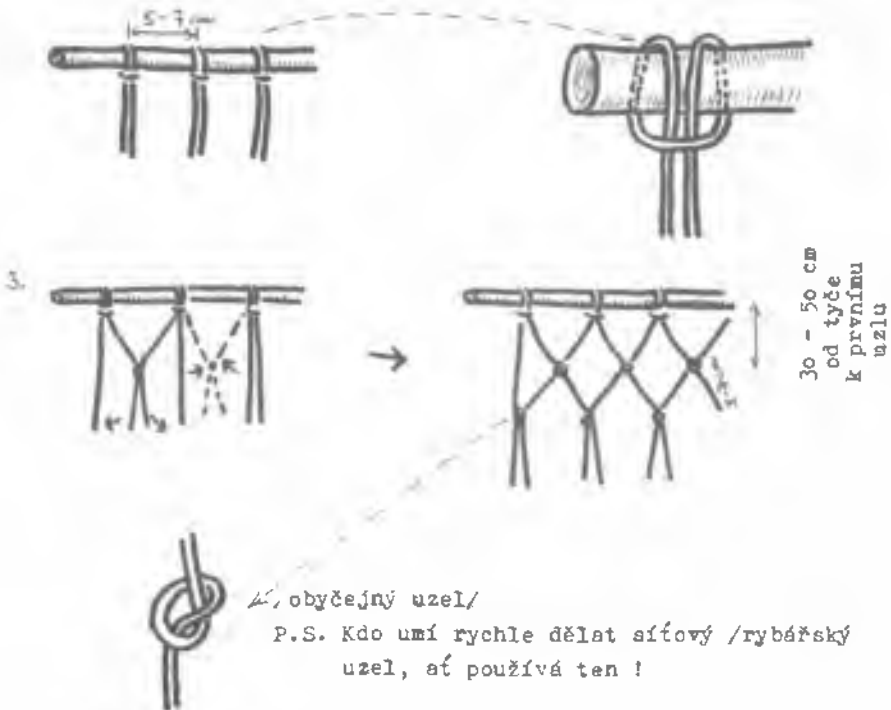
Čas : 1 den /6 - 10 hodin/

Nejjednodušší způsob pletení :

1. Rozstříhat na 12 ks po 10 m /děti/

na 14 ks po 12 m /č dospělí/

2. Každý kus v polovině uvázat na dřevěnou tyč - v odstupech 5-7 cm :

Několik dobře míněných rad :

- šňůry nemcat - jinak se brzy zašmodrcejí.
- Krajní provez /vlevo i vpravo/ vzít dvojitě nebo použít silnější.
- Síť při práci zavěsit, aby šňůry volně visely - na zemi se po nich šlape atp.
- Dát si záležet a nespěchat /nepravidelně pletená "síť na žraloky" se rychleji roztrhá/
se rychleji roztrhá/
- Na začátku dělat menší oka /5-7 cm/, uprostřed sítě o 1/3 větší /pod "nejtěžší část těla"/, ke konci zase menší.

Jinak vypadá síť ne tak

/správně/

nýbrž tak

/špatně,

- Na spaní brát do sítě právě tolik pod sebe, jako na přikrytí.
- Ostatně : Spaní ve správně zhotovené síti je pohodlnější a zdravější než spaní na zemi.

Zavěšení sítě :

Pro "pohodlné" : Na obou stranách provléknout
l a n o - na zpevnění okrajů !

Pokud je tyč lehká /bambus/, je možno ji nechat a nosit s sebou.
Jinak vytáhnout a pokaždé nasadit novou z místních zdrojů.

Na jedné straně pevný uzel /např. dřevařský/, na druhé straně upevnit tak, aby se síť dala vždy znovu napnout /např. lodní smyčka/.

Kovový kroužek nebo kůže.

Text : Pavel

Kresby : autor a Radek

Zálesáci,
pro účastníky putovního tábora pořádáme v sobotu 24. dubna sletení
v Düdingen. Sraz je v 15 hodin v Pfadiheimu. Projednáme přípravu
puťáku a strávíme společný večer. Ráno odjedeme do Freiburgu, kde
se zúčastníme srazu bernského oddílu. Vítání jsou i ostatní skauti
nad 14 let. Nezapomeňte si spacáky, 6 Fr. na nocleh a večeři.
Jídlo na neděli s sebou. Rodiče jsou vítáni pouze do 16 hodin.

Honza Kuchař a Stáňa

Společenská 2

Velehrad, I-39030 ST. MARTIN IN GSIES (BOLZANO) ITALIA

II. ROČNÍK
KURZU ASISTENTŮ

4.6. - 7.6.

Redakce
vřele
doporučuje
tuto
LESNÍ
ŠKOLU

Pro vedoucí, asistenty a asistentky
táborů a mládežnických akcí.

ČERTÍK NEZAPOMÍNÁ ani za mořem ani po třech letech.
Pozdravuje Pirátku, Cookieho, Peka a všechny světlušky z Kostiva-
lu 73. Bylo by hezké, kdyby se některá z nich ozvala a napsala.
Kanadskou adresu si vyžádejte v redakci

První pomoc.

Ví, kdy a do jaké míry může ošetřit úraz
nebo poranění. Zná použití nejdůležitějších
ošetřovatelských pomůcek. Dovede ošetřit
ránu a dát jednoduchý obvaz. Umí vytáhnou-
ti třísku. Dovede zastavit krvácení z no-
su a po zadřené třísce. Ví, jak ošetřit
podvrtnutý kotník a jak udělati ze skautského šátku závěs na po-
raněnou paži. Ví, jak ošetřit omrzliny a spáleniny. Ví, jak se
zachováti po uštknutí jedovatým hadem, bodnutí srněm, včelou,
vosou nebo jiným hmyzem. Zná nebezpečí úrazu elektrickým prou-
dem. Ví, kde je nejbližší nemocnice, lékař, lékárna a záchranná
stanice od jeho bydliště i od klubovny. Správně se otužuje. Má
vlastní lékárničku.

Redakční kruh Tam-tamu : Cookie, Pirátka, Radek a spol.

Předplatné činí pro čtenáře z CH Fr 12,-, z ostatní Evropy DM 12,-

Bankovní spojení :

ze zámoří \$ 8,-

Schweizerische Volksbank Murten, Konto 30/10771/33 - Tschechoslowa-
kische Pfadfinder . Postscheckkonto banky 17-988 Fribourg /Schweiz/.

Čtenáři z Německa mohou použít též konta v BRD :

Rüsselsheimer Volksbank, BLZ 500 930 00 , 6090 Rüsselsheim,
Konto Nr.7407 , Tschechoslowakische Pfadfinder i.d.BRD.

A.Z. 3000 Bern 1

Postretouren an :

Postfach 295

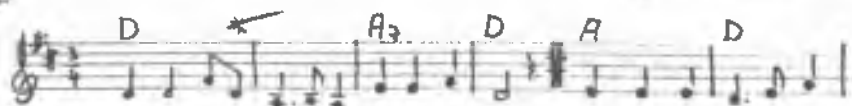
CH-8021 Zürich 1

Verband der

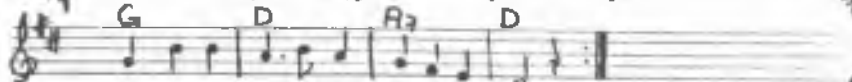
Tschechoslowakischen

Pfadfinder in der Schweiz.

Dobrou noc vlčata

Dobrou noc, vlčata, jděte už spát! Vždyt ráno raničko,

než vyjde sluníčko, musíte vstát !

2. Dobrou noc, vlčata, už se stmívá. 3. Dobrou noc vlčata, ulenněte!
Měsíček nahoře a ohen v táboře Hvězdy se kmitají, strážé
dohořívá. vás hlídají, sladce spěte!

